

Wandeling 4

De Grote Beek (3,3 of 5,4 km)

Het is met Woensel maar een merkwaardig geval. Hoewel dit stadsdeel 40% van het grondoppervlak van de gemeente Eindhoven inneemt, is de bebouwing zo uitgevoerd dat het onmogelijk is om meer dan 5 km door aaneengesloten groen te wandelen. Ondanks deze beperking zijn er leuke mogelijkheden. Een ervan, op het 111 hectare grote terrein van 'De Grote Beek', is hier beschreven.

Vanaf het startpunt bij de receptie de toegangsweg oversteken. Schuin rechts bevindt zich een begraafplaats. Let op de struikelstenen en herinneringsbord. Vlak voor het toegangshek rechtsaf, de gele paaltjes volgen. Het gekozen pad gaat linksom. En daarna rechtdoor, langs het 'vrouwenbos' naar de noordhoek van het gebied.

De 'begraafplaats der naamlozen' is mogelijk de beste afspiegeling van de maatschappelijke ontwikkelingen in de laatste honderd jaar. Overleden patiënten werden hier als naamlozen begraven, maar wel strikt gescheiden naar geloof (r.k., protestant, joods of 'niets'). Pas recent is hier verandering in gekomen. Ook is er nu een gedenksteen met alle namen.

Of de hier aangeplante Douglas sparren iets met de vroeger ook toegepaste 'scheiding der geslachten' te maken hebben is niet duidelijk. Bij de slagboom links en bij de asfaltweg rechtdoor. Bij de slagboom rechts en na de parkeerplaats links. Het gebouw links heet 'Woenselse Poort' en aan het naambord te zien staat hier de wereld gedeeltelijk op zijn kop. Maar snel door dan, ook voordat de hier geplaatste kunstwerken verdere associaties oproepen. Bij de hoogspanningslijn buigt de weg naar links bij de volgende mast rechtsaf. Dit is het 'mannenbos'. Alleen een boomkruiper maakt zijn aanwezigheid kenbaar met een siet-sietsiet geluid.

Op deze zonnige ochtend weerspiegelen de dennenbomen prachtig in het water van het eerste vennetje. Het tweede ven is of de oorsprong of het einde van de

Vertrekpunt: receptie 'De Grote Beek', Boschdijk 771, 5626 AB Eindhoven

Parkeren: auto's bij de receptie op parkeerplaats 10 (rechts van het hoofdgebouw); fietsen links van het hoofdgebouw

Openbaar vervoer: lijn 8, uitstaphalte Grote Beek/Boschdijk.

Op het terrein van De Grote Beek werd in 1918 het Rijks Krankzinnigengesticht gebouwd. In 1946 werd de naam weliswaar gewijzigd in Rijks Psychiatrische Inrichting (RPI), maar het bleef een gesloten inrichting. Pas in 1993 werd het terrein opengesteld. Inmiddels is er een breed scala van instellingen op het gebied van Geestelijke Gezondheidszorg gevestigd, variërend van 'open woongroepen' tot een (gesloten) TBS-kliniek.

Grote Beek en verdient 'een ¼ rondje om de kerk'. Daarna links over een bruggetje verder in zuidelijke richting. Bij de vork naar links en vervolgens rechts en weer links. Dit is het punt waar de spoorlijn omhoog begint te gaan voor het hoogspoor in Eindhoven. Bij een kruising rechtdoor.

U kunt ook linksaf, om hier in rechte lijn terug naar het uitgangspunt te lopen, de wandeling is dan 3,3 km. GPS-spoor: PVGE 4a)

Bij de amfibievijver links bloeit de hondsdrif uitbundig, bij de asfaltweg verderop zit de al besproken boomklever.

Op deze weg na 50 m bij een bank rechtsaf, bij de elektriciteitsmast links aanhouden en daarna weer rechts en langs voor de volkstuintjes. Bij het grote transformatorstation is aan de bordjes te zien dat vanuit hier een groot deel van Eindhoven wordt bediend. Aan het einde van het pad rechts en voor het hek bij de gebouwen links het 'doktersbos' in. Het is een bos van standing met grote eiken. Door de processierups is er wel een beetje de klad

Boomkruipers hebben een bruine schutkleur maar zijn herkenbaar aan hun witte onderkant en een relatief lange staart. Een boomklever is iets groter, is grijzer aan de bovenkant, oranjebruin aan de onderkant en heeft een korte staart. Wel spreekt hij met twee woorden : wuu-iet, wuu-iet, wuu-iet.

De salomonszegel heeft niets met koning Salomon te maken, en wijsheid is er al ook niet aan te ontlenuen. Het is gewoon een bosplant die op humusrijke en vochtige grond groeit en bloeit met klok-vormige bloempjes. De bessen in het najaar zijn diepblauw en worden graag door vogels gegeten. Behalve via zaden gebeurt verspreiding ook via wortelstokken.

in gekomen maar misschien juist daardoor is er een mooie onderbegroeiing.

Links aanhouden en vervolgens rechtsaf. Hier groeit de salomonszegel uitbundig. Niet gehinderd door de lege bierblikjes van Euroshopper aan het einde van het pad verderop rechts en vervolgens naar links. Weer naar links bij het eerst volgende pad. Bij de versperring rechtsaf en bij de eikenlaan links en meteen weer het paadje naar rechts; vervolgens weer links.

Vanuit hier is er een goed zicht op het ex Philips complex Vredeoord. Op de Vredeoord was vroeger de steenfabriek

'Gebr. van Hapert' gevestigd. Op de steenhopen (fabrieksafval? bombardementspuin? – vermoedelijk het laatste) stond in de jaren vijftig van de vorige eeuw een Mariabeeld: Maria op de puinhopen. Het was een oord van boetedoening – in het later op deze plaats gebouwde kantoor van Philips Nederland heb ik dat overigens nooit zo ervaren. Nu staat er een nieuwe woonwijk.

Bij de splitsing naar links en vervolgens de eikenlaan oversteken, doorlopen tot de asfaltweg. Daar rechtsaf, de (toegangs-) weg oversteken en twee vee-roosters over. Voor de boerderij links, natuurlijk onder de perenberceau door. Het voetpad volgen en bij gebouw 8 de parkeerplaats over naar het centrale complex. Het is een mengsel van allerlei veelal bombastische bouwstijlen. Bij het sportveld rechts en het rode pad volgen. Aan het einde links.

Schuin rechtsvoor is de lunchroom 'Het Ketelhuis' zichtbaar. (Open ma-vr 11.30-14.00 uur; keuken dicht om 13.00 uur.) Menu en bediening zijn humoristisch; hulde om dit zo op te zetten.

Langs het onduidelijke etablissement 'De Trefhove' terug naar de receptie.

Ab Stevels / Cor Luijks

